

Inhoudsopgave

Afkortingen	23
0 Inleiding	27
0.1 Overheidsinkomsten en -uitgaven	27
0.2 Belastingen	29
0.3 Free riders-probleem; controle en opsporing	31
0.4 Financieringsfunctie en instrumentele functie van belastingen	33
0.5 Belastingmix	34
0.6 Structuur en indeling van belastingen	36
0.7 Heffing en invordering	39
0.8 Belasting(rechts)beginselen	39
0.9 Materieel en formeel belastingrecht	42
1 Formeel belastingrecht	43
1.1 Het legaliteitsbeginsel	43
1.2 Materiële en formele belastingschulden	45
1.3 Wijzen van heffing ingevolge de AWR	45
1.4 Hoofdstuk III AWR: Heffing van belasting bij wege van aanslag	46
1.4.1 Navordering (art. 16)	47
1.5 Hoofdstuk IV AWR: Heffing van belasting bij wege van voldoening of afdracht op aangifte	49
1.6 Verplichtingen ten dienste van de belastingheffing in de AWR	50
1.7 Omkering van de bewijslast in de AWR	51
1.8 Bestuurlijke boeten in de AWR	52
1.8.1 Karakter van de bestuurlijke boete	53
1.8.2 Bestuurlijke boeten in de fiscaliteit	53
1.8.2.1 Daderschap	55
1.8.3 Grove schuld en opzet	55
1.8.4 Vormvereisten en rechtsbescherming	56
1.9 Bezwaar	57
1.9.1 Dwangsom	60
1.10 Beroep	61
1.11 Hoger beroep	63

1.12	Beroep in cassatie	63
1.13	Algemene beginselen van behoorlijk bestuur	65
1.14	Artikel 1 Eerste Protocol bij het EVRM	69
1.15	Fiscaal strafrecht	70
1.16	Invordering	72
1.17	Fraus legis	75
2	Inkomstenbelasting	81
2.1	Algemeen gedeelte	81
2.1.1	Subject	81
2.1.1.1	Binnenlands belastingplichtigen	82
2.1.1.2	Buitenlands belastingplichtigen	83
2.1.1.3	Individuele belastingplicht	83
2.1.1.4	Inkomsten van minderjarige kinderen	83
2.1.1.5	De partnerregeling	84
2.1.1.6	Inkomsten van de belastingplichtige en zijn fiscaal partner	85
2.1.2	Object	85
2.1.2.1	Bron van inkomen	86
2.1.2.2	De drie boxen	87
2.1.2.3	Bronnenvolgorde	90
2.1.2.4	De persoonsgebonden aftrek	90
2.1.3	Tijdstip van genieten van het inkomen	91
2.1.4	De verschuldigde inkomstenbelasting	92
2.1.4.1	De tarieven	92
2.1.4.2	De heffingskorting voor de inkomstenbelasting	94
2.1.4.3	Verliesverrekening	94
2.1.4.4	Middeling	95
2.1.5	De wijze van heffing	96
2.2	De ondernemer in de inkomstenbelasting	96
2.2.1	Wie geniet winst uit onderneming? Ondernemer en medegerechtigde	96
2.2.1.1	Ondernemer en medegerechtigde	96
2.2.1.2	Onderneming	97
2.2.1.3	Ondernemer	98
2.2.1.4	Samenwerkingsverbanden	98
2.2.1.5	Medegerechtigde	99
2.2.2	Waarover wordt de ondernemer belast?	100
2.2.2.1	Overzicht	100
2.2.2.2	Urencriterium	102
2.2.2.3	Wie geniet welke ondernemingsfaciliteiten?	103
2.2.3	Totaalwinstbegrip	104
2.2.3.1	Omvang voordeel	104
2.2.3.2	Uit onderneming	105

2.2.3.3	Vermogensetikettering	106
2.2.4	Wettelijke aanpassingen van het totaalwinstbegrip	108
2.2.4.1	Inleiding	108
2.2.4.2	Aanloofaseverliezen en objectieve vrijstellingen	108
2.2.4.3	Beperking aftrek van bepaalde uitgaven	112
2.2.5	Jaarwinstbepaling	114
2.2.5.1	Inleiding	114
2.2.5.2	Het begrip goed koopmansgebruik	115
2.2.5.3	Beginselen van goed koopmansgebruik	118
2.2.5.4	Waardering van activa en passiva	119
2.2.5.5	Stelselwijziging	132
2.2.5.6	Foutenleer	133
2.2.6	Fiscale reserves	135
2.2.6.1	Inleiding	135
2.2.6.2	Egalisatiereserve (art. 3.53 lid 1 onderdeel a Wet IB 2001)	136
2.2.6.3	De herinvesteringsreserve (art. 3.54 Wet IB 2001)	137
2.2.6.4	Oudedagsreserve (art. 3.67 t/m 3.73 Wet IB 2001)	141
2.2.6.5	De terugkeerreserve (art. 3.54a Wet IB 2001)	142
2.2.7	Ondernemersfaciliteiten	143
2.2.7.1	Forfaitaire heffing winst zeescheepvaart (tonnagebelasting; art. 3.22 t/m 3.24 Wet IB 2001)	143
2.2.7.2	Willekeurige afschrijving op bepaalde bedrijfsmiddelen (art. 3.31 t/m 3.39 Wet IB 2001)	143
2.2.7.3	Investeringsaftrekken (art. 3.40 t/m 3.47 Wet IB 2001)	144
2.2.7.4	Ondernemersaftrek (art. 3.74 Wet IB 2001)	147
2.2.7.5	MKB-winstvrijstelling (art. 3.79a Wet IB 2001)	149
2.2.8	Staking van een onderneming	149
2.2.8.1	Staking	149
2.2.8.2	Stakingswinst	149
2.2.8.3	Stakingsfaciliteiten	150
2.2.8.4	Bijzondere stakingsgevallen	151
2.2.8.5	Doorschuiving van de onderneming	154
2.2.8.6	Inbreng van de onderneming in een BV	155
2.2.8.7	Inbreng in een samenwerkingsverband	162
2.3	De particulier in de inkomstenbelasting	163
2.3.1	Inleiding	163
2.3.2	Het belastbare loon (afdeling 3.3 Wet IB 2001)	164
2.3.3	Het belastbare resultaat uit overige werkzaamheden (afdeling 3.4 Wet IB 2001)	166
2.3.3.1	Resultaat uit overige werkzaamheden	166
2.3.3.2	Terbeschikkingstellingsregeling	168
2.3.3.3	Resultaatbepaling	173

2.3.4	De belastbare periodieke uitkeringen en verstrekkingen (afdeling 3.5 Wet IB 2001)	176
2.3.4.1	Inleiding: 'periodiek'	176
2.3.4.2	Inleiding: lijfrente- en kapitaalverzekeringen	177
2.3.4.3	Aangewezen periodieke uitkeringen en verstrekkingen (art. 3.100 onderdeel a Wet IB 2001)	179
2.3.4.4	Publiekrechtelijke periodieke uitkeringen	179
2.3.4.5	Rechtstreeks uit het familierecht voortvloeiende periodieke uitkeringen	179
2.3.4.6	In rechte vorderbare periodieke uitkeringen	181
2.3.4.7	Niet in rechte vorderbare periodieke uitkeringen gedaan door rechtspersonen	182
2.3.5	De belastbare inkomsten uit eigen woning	182
2.3.5.1	Begrip eigen woning	183
2.3.5.2	Uitbreiding van het begrip eigen woning: verhuizing	184
2.3.5.3	Uitbreiding van het begrip eigen woning: echtscheiding en einde partnerschap	186
2.3.5.4	Uitbreiding van het begrip eigen woning: verblijf in zorginstelling	187
2.3.5.5	Uitbreiding van het begrip eigen woning: tijdelijk niet als hoofdverblijf ter beschikking staan	187
2.3.5.6	Het eigenwoningforfait	188
2.3.5.7	Aftrek wegens geen of kleine eigenwoningschuld	189
2.3.5.8	Kamerverhuurvrijstelling	189
2.3.5.9	Samenwoners niet zijnde partners	190
2.3.5.10	Aftrekbare kosten eigen woning	190
2.3.5.11	Beperkingen van de renteaftrek	193
2.3.5.12	Bijleenregeling (art. 3.119aa en 3.119b Wet IB 2001)	194
2.3.5.13	Eigenwoningschuld en annuïtaire aflossingsverplichting	196
2.3.6	Uitgaven voor inkomensvoorzieningen (afdeling 3.7 Wet IB 2001)	200
2.3.6.1	De lijfrenten voor invalide kinderen (art. 3.124 lid 1 onderdeel b Wet IB 2001)	200
2.3.6.2	De periodieke uitkeringen en verstrekkingen ter zake van invaliditeit, ziekte of ongeval (art. 3.124 lid 1 onderdeel c Wet IB 2001)	200
2.3.6.3	Lijfrenten die dienen ter compensatie van een pensioentekort	201
2.3.7	Negatieve uitgaven voor inkomensvoorzieningen (afdeling 3.8 Wet IB 2001)	205
2.3.8	Persoonsgebonden aftrek	206
2.3.8.1	Inleiding	206
2.3.8.2	Persoonsgebonden aftrekposten	207

2.3.8.3	Uitgaven voor onderhoudsverplichtingen (art. 6.3 t/m 6.7 Wet IB 2001)	207
2.3.8.4	Uitgaven voor specifieke zorgkosten (art. 6.16 t/m 6.24 Wet IB 2001)	208
2.3.8.5	Weekenduitgaven voor gehandicapten (art. 6.25 en 6.26 Wet IB 2001)	210
2.3.8.6	Scholingsuitgaven (art. 6.27 t/m 6.30 Wet IB 2001)	210
2.3.8.7	Uitgaven voor monumentenpanden (art. 6.31 Wet IB 2001) vervallen	210
2.3.8.8	Aftrekbare giften (art. 6.32 t/m 6.39 Wet IB 2001)	210
2.4	Belastbaar inkomen uit aanmerkelijk belang	212
2.4.1	Inleiding	212
2.4.2	Het begrip aanmerkelijk belang	213
2.4.2.1	Definitie	213
2.4.2.2	Partner	213
2.4.2.3	Vijf procent	214
2.4.2.4	Geplaatst kapitaal	214
2.4.2.5	Indirect	214
2.4.2.6	Aanmerkelijk belang in een soort	215
2.4.2.7	Vruchtgebruik op aandelen	215
2.4.2.8	Koopopties op aandelen/winstbewijzen	216
2.4.2.9	Meesleep- en meetrekregelingen	216
2.4.3	Inkomen uit aanmerkelijk belang: reguliere voordelen	218
2.4.3.1	Inleiding	218
2.4.3.2	Forfaitair voordeel buitenlandse beleggingsmaatschappijen	219
2.4.3.3	Teruggaaf van op aandelen gestort kapitaal	220
2.4.3.4	Teruggaaf van hetgeen op winstbewijzen is gestort	221
2.4.3.5	Excessief lenen bij eigen vennootschap	222
2.4.3.6	Bonusaandelen	222
2.4.4	Het begrip vervreemding	223
2.4.4.1	Inleiding	223
2.4.4.2	Inkoop van aandelen	224
2.4.4.3	Winstbewijzen	224
2.4.4.4	Liquidatie van de vennootschap	224
2.4.4.5	Juridische fusie/juridische splitsing	224
2.4.4.6	Overgang onder algemene titel/overgang krachtens erfrecht onder bijzondere titel	225
2.4.4.7	Inbreng in een ondernemingsvermogen of het gaan behoren tot het resultaat uit een werkzaamheid	225
2.4.4.8	Niet langer aanwezig zijn van een aanmerkelijk belang	226
2.4.4.9	Emigratie	227
2.4.4.10	Zetelverplaatsing	228
2.4.4.11	Verlening koopoptie	229

2.4.4.12	Toerekeningsstop afgezonderd particulier vermogen	229
2.4.4.13	Toepassing forfaitair voordeel	229
2.4.5	De berekening van het vervreemdingsvoordeel	230
2.4.5.1	Inleiding	230
2.4.5.2	Onzakelijke of ontbrekende tegenprestatie	231
2.4.5.3	De aandelen of winstbewijzen gaan op een later tijdstip tot een aanmerkelijk belang behoren	232
2.4.5.4	Uitstel van nemen van een verlies uit aanmerkelijk belang	232
2.4.5.5	Immigratie	233
2.4.5.6	Forfaitair voordeel bij buitenlandse beleggingsmaatschappij	234
2.4.5.7	Opties en omvang vervreemdingsvoordelen	234
2.4.5.8	Liquidatie van een vennootschap	236
2.4.6	Doorschuiffaciliteiten	237
2.4.6.1	Inleiding	237
2.4.6.2	Niet langer aanwezig zijn van een aanmerkelijk belang en fictief aanmerkelijk belang	237
2.4.6.3	Doorschuiving bij overgang krachtens huwelijksvermogensrecht en de verdeling van de huwelijksgemeenschap anders dan door overlijden	238
2.4.6.4	Doorschuiving bij overgang krachtens erfrecht en de verdeling van de nalatenschap binnen twee jaar	239
2.4.6.5	Doorschuiving bij overgang krachtens schenking	242
2.4.6.6	Doorschuiving bij aandelenfusie	243
2.4.6.7	Doorschuiving bij geruisloze terugkeer	245
2.4.6.8	Betalingsregeling bij overdracht (in het kader van bedrijfsopvolging)	245
2.4.7	Tijdstip van heffing (heffingsmomenten)	246
2.5	Inkomen uit sparen en beleggen	247
2.5.1	Inleiding	247
2.5.2	Voordeel uit sparen en beleggen	247
2.5.2.1	Strijdigheid forfaitaire rendementsheffing met eigendomsrecht art. 1 EVRM	247
2.5.2.2	Wetsaanpassing forfaitaire rendementsheffing	249
2.5.2.3	Peildatum en tarief	250
2.5.3	Rendementsgrondslag	251
2.5.3.1	Bezittingen:	251
2.5.3.2	Schulden	252
2.5.4	Heffingvrij vermogen	252
2.5.5	Vrijstellingen	253
2.5.6	Waardering van bezittingen en schulden	254
2.5.6.1	Hoofdregeel waardering box 3	254

2.5.6.2	Uitzondering tweede woning en overige onroerende zaken en leegwaarderatio	254
2.5.6.3	Overige uitzonderingen op de hoofdregel	255
2.5.7	Vrijstelling vorderingen en schulden bij bepaalde verkrijgingen krachtens erfrecht (defiscalisatie)	255
2.5.8	Rangorderegeling en antimisbruikbepaling (antiboxhopbepaling)	256
2.5.9	Buitenlands belastingplichtigen (art. 7.7 Wet IB 2001)	258
2.5.10	De toekomst van box 3	258
3	Loonheffingen	261
3.1	Inleiding	261
3.1.1	Achtergrond	261
3.1.2	'Pay as you earn'	262
3.1.3	Wijze van heffing	262
3.1.4	Bronheffing	263
3.1.5	Voorheffing of eindheffing	264
3.1.6	Premieheffing sociale verzekeringen	265
3.1.7	De pijlers van de loonheffingen	266
3.2	De werknemer	267
3.2.1	Inleiding	267
3.2.2	Pensioengerechtigden en erfgenamen	267
3.2.3	In het buitenland wonende werknemers	267
3.2.4	Vrijwilligers	269
3.2.5	De management-BV	269
3.3	De dienstbetrekking	270
3.3.1	Inleiding	270
3.3.2	De publiekrechtelijke dienstbetrekking	270
3.3.3	De civielrechtelijke dienstbetrekking	271
3.3.3.1	Inleiding	271
3.3.3.2	Persoonlijke arbeid	272
3.3.3.3	Loon	272
3.3.3.4	Gezagsverhouding	273
3.3.4	De fictieve dienstbetrekking	276
3.3.4.1	Inleiding	276
3.3.4.2	Aannemers van werk en hun hulpen	276
3.3.4.3	Tussenpersonen	277
3.3.4.4	Leerlingen	278
3.3.4.5	Thuiswerkers	278
3.3.4.6	Artiesten	279
3.3.4.7	Tussenkomst (uitzendkrachten e.d.)	279
3.3.4.8	Gelijkgestelden	280
3.3.4.9	Aanmerkelijk belanghouders	280
3.3.4.10	Bestuurders van beursgenoteerde vennootschappen	281

	3.3.4.11	Opting-in	281
	3.3.5	Dienstverleners aan huis	281
	3.3.6	Oneigenlijke werknemers	282
3.4		De inhoudingsplichtige	282
	3.4.1	Inleiding	282
	3.4.2	De ‘echte’ werkgevers	283
	3.4.3	Verstrekkers van loon uit vroegere dienstbetrekking	283
	3.4.4	Verstrekkers van uitkeringen aan werknemers	283
	3.4.5	Buitenlandse werkgevers	283
	3.4.6	De samenhangende groep inhoudingsplichtigen	284
	3.4.7	De doorbetaaldloonregeling	285
	3.4.8	Het belang van vaststelling van inhoudingsplicht	285
3.5		Het loonbegrip	286
	3.5.1	Inleiding	286
	3.5.2	Loon	286
	3.5.3	(Pensioen)aanspraken	289
	3.5.4	Loon in natura	292
	3.5.4.1	Inleiding	292
	3.5.4.2	Waarderingsregels	292
	3.5.4.3	Aandelen en aandelenopties	293
	3.5.4.4	Auto van de zaak	294
	3.5.5	Gebruikelijkloonregeling	295
	3.5.5.1	Inleiding	295
	3.5.5.2	De meest vergelijkbare dienstbetrekking	296
	3.5.6	Vrijgesteld loon	297
	3.5.7	Nihilgewaardeerde werkplekvoorzieningen	297
3.6		Het moment van genieten	298
	3.6.1	Genietingsmoment	298
	3.6.2	Betalen op een ongebruikelijk tijdstip	300
	3.6.3	Keuzeloon	301
3.7		Wijze van heffing en tarief	302
	3.7.1	Opgave van gegevens door de werknemer	302
	3.7.2	De tarieven	302
	3.7.2.1	Loonbelasting en premie volksverzekeringen	302
	3.7.2.2	De loonheffingskorting	303
	3.7.2.3	De loonbelastingtabellen	304
	3.7.2.4	Premies werknemersverzekeringen en bijdrage Zvw	304
	3.7.3	Afdrachtverminderingen en loonkostenvoordelen	305
	3.7.3.1	Afdrachtverminderingen	305
	3.7.3.2	Lage-inkomensvoordeel en loonkostenvoordelen	306
	3.7.4	Loonbelasting geheven van de werkgever (eindheffing)	306
	3.7.5	Naheffing	307
	3.7.6	De werkkostenregeling	307
	3.7.7	Pseudo-eindheffing	309

4	Vennootschapsbelasting	311
4.1	Inleiding	311
4.2	De kern van de vennootschapsbelasting	311
4.3	Tarief	312
4.4	Subjectieve belastingplicht: binnenlands en buitenlands belastingplichtigen	312
4.5	Onbeperkt belastingplichtigen	314
4.5.1	NV's, BV's en andere onbeperkt belastingplichtigen	314
4.5.2	Personenvennootschappen: heel soms belast	315
4.5.2.1	VOF op aandelen	315
4.5.2.2	Open CV	315
4.5.2.3	Open fonds voor gemene rekening	316
4.5.3	Een geflexibiliseerde BV is onderworpen aan de vennootschapsbelasting	317
4.6	Beperkt belastingplichtigen: stichtingen en verenigingen	318
4.6.1	Inleiding	318
4.6.2	De ondernemingsvereisten	318
4.6.2.1	Deelname aan het economische verkeer	318
4.6.2.2	Duurzame organisatie van kapitaal en arbeid	319
4.6.2.3	Winstoogmerk	319
4.6.2.4	Winstbestemming voor het goede doel	319
4.6.2.5	Reservevorming voor toekomstige ondernemingsuitgaven	321
4.6.3	Concurrentie criterium	321
4.7	Overheidsbedrijven	322
4.7.1	Publiekrechtelijke rechtspersonen en privaatrechtelijke overheidslichamen	322
4.7.2	Vrijstellingen	323
4.7.2.1	Vrijstelling voor (quasi-)inbesteding	323
4.7.2.2	Vrijstelling voor activiteiten die de uitoefening van overheidstaken of publiekrechtelijke bevoegdheden betreffen	325
4.7.2.3	Vrijstelling voor samenwerkingsverbanden	326
4.7.2.4	Specifieke vrijstellingen	327
4.8	Subjectieve vrijstellingen	327
4.8.1	Subjectieve vrijstellingen van art. 5 en 6 Wet Vpb 1969	327
4.8.2	Subjectieve vrijstelling voor vrijgestelde beleggingsinstellingen van artikel 6a Wet Vpb 1969	328
4.9	Objectieve belastingplicht	330
4.9.1	Inleiding	330
4.9.2	Winstbegrip	330
4.9.3	Kapitaalstortingen	331
4.9.3.1	Informeel kapitaal in de vermogenssfeer	332
4.9.3.2	Informeel kapitaal in de kostensfeer	333

4.9.4	Onttrekkingen	334
4.9.5	Niet van de winst aftrekbare bedragen (art. 10 Wet Vpb 1969)	336
4.10	Verbondenheid tussen lichamen	338
4.11	Renteaftrekbeperkingen en mismatches	340
4.11.1	Inleiding	340
4.11.2	Hybride leningen	342
4.11.3	Renteloze of laagrentende groepsleningen	343
4.11.4	Renteaftrekbeperking in verband met kasrondjes enzovoort	344
4.11.5	Earnings strippingsmaatregel	347
4.11.6	Hybride mismatches	348
4.12	Deelnemingsvrijstelling	351
4.12.1	Inleiding	351
4.12.2	Deelnemingsbegrip	352
4.12.3	Niet-kwalificerende beleggingsdeelnemingen	355
4.12.3.1	Oogmerktoets	356
4.12.3.2	Reële-heffingstoets en bezittingentoets	357
4.12.3.3	Regeling voor gecontroleerde lichamen	358
4.12.4	Compartimenteringsreserve	359
4.12.5	Antimisbruikbepalingen	361
4.12.5.1	Vervreemding onvolwaardige vordering	361
4.12.5.2	Omzetting onvolwaardige vordering in aandelenkapitaal	362
4.12.6	Liquidatieverliesregeling	364
4.12.6.1	Het wettelijke systeem	364
4.12.6.2	De tussenholdingbepaling	366
4.12.6.3	De doorkijkbepaling	368
4.12.6.4	Beperking van de liquidatieverliesregeling	369
4.13	Fusie en splitsing	369
4.13.1	Aandelenfusie	369
4.13.2	Bedrijfsfusie	371
4.13.3	Juridische fusie	374
4.13.4	Juridische splitsing	376
4.13.5	Antimisbruikbepaling	377
4.14	Fiscale eenheid	380
4.14.1	Inleiding	380
4.14.2	Bezits- en verzoeks	381
4.14.3	Entreeheffingen	386
4.14.4	Fiscale-eenheidsperiode	387
4.14.5	Exitheffingen	390
4.14.6	Verliesverrekening	394
4.15	Objectvrijstelling voor buitenlandse ondernemingswinst	399
4.15.1	Eliminatiemethode	399

	4.15.2	Samenloop met belastingverdragen	400
	4.15.3	Stakingsverliesregeling	401
	4.15.4	Laagbelaste beleggingsonderneming	402
4.16		Fiscale beleggingsinstelling	403
	4.16.1	Inleiding	403
	4.16.2	Wettelijke vereisten	404
	4.16.2.1	Rechtsvorm en vestigingsplaats	404
	4.16.2.2	Aandeelhoudersvereisten	404
	4.16.2.3	Statutaire doelomschrijving en feitelijke werkzaamheden	407
	4.16.2.4	Financieringsgrenzen	408
	4.16.2.5	Uitdelingsverplichting	408
	4.16.3	Aanvang status	409
	4.16.4	Winstberekening	409
	4.16.4.1	Algemeen	409
	4.16.4.2	Herbeleggingsreserve	410
	4.16.4.3	Afrondingsreserve	410
	4.16.4.4	Uitsluiting deelnemingsvrijstelling	410
	4.16.4.5	Tegemoetkoming voor buitenlandse bronbelasting	410
	4.16.5	Het einde van de status	411
4.17		Verrekening van verliezen	412
	4.17.1	Inleiding	412
	4.17.2	Uitsluiting verliesverrekening	412
	4.17.2.1	Hoofregel: verliesverdamping bij 30% of meer aandeelhouderswisseling	412
	4.17.2.2	Uitzondering: verliesverrekening blijft intact	413
	4.17.3	De vaststelling en verrekening van een verlies	416
	4.17.3.1	De vaststelling van een verlies	416
	4.17.3.2	De verrekening van een verlies	416
4.18		Voorwerp van belasting bij buitenlands belastingplichtigen	417
	4.18.1	Inleiding	417
	4.18.2	Winst uit een in Nederland gedreven onderneming	418
	4.18.3	Belastbaar inkomen uit een aanmerkelijk belang	419
	4.18.4	Rechten op aandelen in de winst van een onderneming waarvan de leiding in Nederland is gevestigd	420
5A		Dividendbelasting	421
5A.1		Overzicht van de dividendbelasting	421
	5A.1.1	In binnenlandse verhoudingen	421
	5A.1.1.1	Hoofdpijnen	421
	5A.1.1.2	Deelnemingsverhoudingen	422
	5A.1.1.3	Niet-belastingplichtige lichamen	422
	5A.1.2	In internationale verhoudingen	422
	5A.1.2.1	Hoofregel	422

5A.1.2.2	Vrijstelling of teruggave	423
5A.1.3	De vennootschap moet in Nederland gevestigd zijn, de aandeelhouder niet	424
5A.2	De bestaansgrond voor de dividendbelasting	426
5A.3	Waarover wordt geheven	427
5A.3.1	‘Opbrengst’	427
5A.3.2	Brutering	429
5A.4	Vrijstellingen van inhouding	430
5A.4.1	Inleiding	430
5A.4.2	Inhoudingsvrijstelling voor binnenlandse deelneming	430
5A.4.3	Inhoudingsvrijstelling voor de fiscale eenheid	432
5A.4.4	Inhoudingsvrijstelling voor deelnemingsdividenden aan opbrengstgerechtigden in de EU/EER en in verdragslanden	432
5A.4.5	Inhoudingsvrijstelling bij beursinkoop	433
5A.4.6	Overige vrijstellingen	434
5A.5	Afdrachtskorting fiscale beleggingsinstelling	434
5A.6	Afdrachtskorting bij dooruitdeling van buitenlandse deelnemingsdividenden	435
5A.7	Dividendstripping	436
5A.8	Toekomst	438
5B	Bronbelasting	441
5B.1	Overzicht Wet bronbelasting 2021	441
5B.1.1	Introductie bronbelasting op rente en royalty’s	441
5B.1.2	De voordeelgerechtigde is bronbelastingplichtig	442
5B.1.2.1	Verschillende voordeelgerechtigden	442
5B.1.2.2	Bronbelasting moet stromen naar belastingparadijzen tegenaan	442
5B.1.2.3	De voordeelgerechtigde is gevestigd in een belastingparadijs	443
5B.1.2.4	De voordelen zijn toerekenbaar aan een vaste inrichting in een belastingparadijs	443
5B.1.2.5	De voordeelgerechtigde is kunstmatig tussengeschakeld	444
5B.1.2.6	De tussengeschakelde hybride entiteit	445
5B.1.2.7	De voordeelgerechtigde is een hybride entiteit	446
5B.1.3	De inhoudingsplichtige draagt de bronbelasting af	447
5B.1.4	De voordeelgerechtigde en inhoudingsplichtige zijn gelieerd	447
5B.2	De heffingsgrondslag van de bronbelasting	448
5B.2.1	De voordelen: rente en royalty’s	448
5B.2.2	Rente	448
5B.2.3	Royalty’s	448
5B.2.4	Correctie naar zakelijke voorwaarden	449

	5B.2.5	Genietingstijdstip	449
5B.3		Het tarief en de berekening van de bronbelasting	449
	5B.3.1	Tarief	449
	5B.3.2	Brutering	450
5B.4		Bijzondere bepalingen	450
	5B.4.1	Naheffing	450
	5B.4.2	Aansprakelijkheid	450
5B.5		Toekomst	451
6A		Internationaal en EU-belastingrecht	453
6A.1		Inleiding; internationale dubbele belasting	453
	6A.1.1	Aanknopingspunten belastingheffing	453
	6A.1.1.1	Internationale context belastingheffing	453
	6A.1.1.2	Heffingsbeginselen	455
	6A.1.2	Hoofdgebieden en bronnen internationaal belastingrecht	457
	6A.1.3	Internationale juridische en economische dubbele belasting	462
6A.2		Woonplaats	462
6A.3		Nederlands inkomen van niet-inwoners (buitenlandse belastingplicht)	464
6A.4		Buitenlands inkomen van inwoners	466
6A.5		Methoden ter voorkoming van internationale dubbele belasting	467
	6A.5.1	Vrijstellingsmethode en verrekeningsmethode	467
	6A.5.2	De principiële en politieke verschillen tussen vrijstelling en verrekening	469
	6A.5.3	Objectvrijstelling en belastingvrijstelling: de evenredigheidsmethode	473
	6A.5.4	Andere methoden	476
6A.6		De eenzijdige (nationale) regeling: het Besluit voorkoming dubbele belasting 2001	477
	6A.6.1	Inleiding	477
	6A.6.2	Belastingvrijstelling voor actief buitenlands inkomen	478
	6A.6.3	Verrekening voor buitenlands passief (beleggings)inkomen uit ontwikkelingslanden	480
6A.7		Internationale regelingen ter voorkoming van dubbele belasting: belastingverdragen	482
	6A.7.1	Inleiding	482
	6A.7.2	Overzicht van de inhoud van een belastingverdrag	482
	6A.7.3	'Inwoner' voor verdragsdoeleinden	484
6A.8		Vaste inrichting	485
6A.9		Winsttoerekening: transfer pricing	490

6B	De invloed van het EU-recht op het belastingrecht	493
6B.1	Directe en indirecte belastingen in het VWEU	493
6B.2	Positieve en negatieve integratie van nationale belastingstelsels	495
6B.3	De bescheiden positieve integratie van de directe belastingen	496
6B.4	De verregaande negatieve integratie van de directe belastingen	502
6B.5	Overzicht van enige belangrijke jurisprudentie van het HvJ EU over directe belastingen	508
	6B.5.1 Particulieren	508
	6B.5.2 Ondernemers/rechtspersonen	510
	6B.5.3 Voorkoming van dubbele belasting	513
	6B.5.4 Dividendbelasting	514
	6B.5.5 Diversen	514
6B.6	Samenvattend	515
7	Omzetbelasting	517
7.1	Inleiding	517
7.2	Omzetbelastingssystemen	518
7.3	Heffingstechniek	518
7.4	Harmonisatie binnen de EU	519
7.5	Gevolgen van het btw-systeem: inhaaleffect en cumulatie	521
7.6	Subjectieve belastingplicht	522
	7.6.1 Inleiding	522
	7.6.2 Ieder	523
	7.6.3 Bedrijf	523
	7.6.4 Zelfstandig	524
	7.6.5 Geen ondernemerschap bij prestaties om niet	525
	7.6.6 Fiscale eenheid	525
	7.6.7 Economisch verkeer	526
7.7	Het object van heffing	526
	7.7.1 Inleiding: belastbare feiten (art. 1 Wet OB 1968)	526
	7.7.2 Levering van goederen (art. 3 Wet OB 1968)	527
	7.7.2.1 Algemeen	527
	7.7.2.2 Bijzondere gevallen van levering	529
	7.7.3 Het verrichten van diensten	530
	7.7.3.1 Inleiding	530
	7.7.3.2 Interne diensten	530
	7.7.3.3 Diensten door commissionairs	531
	7.7.3.4 Gemengde prestaties	531
	7.7.4 Intracommunautaire transacties	531
	7.7.4.1 Inleiding	531
	7.7.4.2 Het intracommunautaire stelsel	532
	7.7.5 Invoer	535
	7.7.6 Uitvoer	535
7.8	De plaats van de prestatie (art. 5, 5a en 6 t/m 6j Wet OB 1968)	536

7.8.1	Inleiding	536
7.8.2	De plaats van levering	536
7.8.3	De plaats van de dienst	537
7.8.3.1	Inleiding: de hoofdregels	537
7.8.3.2	Diensten van tussenpersonen in B2C-situaties	537
7.8.3.3	Diensten die betrekking hebben op onroerende zaken (B2B en B2C)	537
7.8.3.4	Vervoer van personen en goederen	538
7.8.3.5	Culturele, artistieke, sportieve, wetenschappelijke, educatieve en vermakelijkheidsdiensten	538
7.8.3.6	Laden en lossen, werkzaamheden aan roerende zaken	538
7.8.3.7	Restaurants	538
7.8.3.8	Verhuur van vervoermiddelen	539
7.8.3.9	Internet en intellectuele diensten	539
7.8.3.10	Antimisbruikbepaling	539
7.9	Tarief (art. 9 Wet OB 1968)	539
7.10	Vrijstellingen (art. 11 Wet OB 1968)	540
7.10.1	Algemeen	540
7.10.2	Vrijstelling voor levering van onroerende zaken	541
7.10.3	De vrijstelling voor verhuur van onroerende zaken	543
7.10.4	De overige vrijstellingen	543
7.10.4.1	Ziekenhuisdiensten en dergelijke (onderdeel c)	543
7.10.4.2	Jeugdwerk (onderdeel d)	543
7.10.4.3	Sport (onderdeel e)	544
7.10.4.4	Sociaal-cultureel werk (onderdeel f)	544
7.10.4.5	(Para)medici (onderdeel g)	544
7.10.4.6	Lijkbezorging (onderdeel h)	544
7.10.4.7	Deviezen- en effectenbemiddeling en fondsbeheer (onderdeel i)	544
7.10.4.8	Bankdiensten (onderdeel j)	544
7.10.4.9	Nog meer overige vrijstellingen (onderdelen k t/m w)	544
7.10.5	Overdracht van een (deel van een) onderneming	545
7.11	Aftrek van voorbelasting	545
7.11.1	Algemene opmerkingen	545
7.11.2	Geen aftrek van voorbelasting bij vrijgestelde prestaties	547
7.11.3	Splitsing van voorbelasting	547
7.11.4	Horecabestedingen	548
7.11.5	Uitsluiting van de aftrek van voorbelasting	548
7.12	Bijzondere regelingen	549
7.12.1	De kleineondernemersregeling (KOR)	549
7.12.2	De landbouwregeling	550
7.12.3	De margeregeling	550

8	Overige belastingen	553
8.1	Erf- en schenkbelasting	553
	8.1.1 Belastingplicht	553
	8.1.2 Het object van heffing	554
	8.1.2.1 De verkrijging krachtens erfrecht	554
	8.1.2.2 De verkrijging krachtens schenking	558
	8.1.3 De waarde van de verkrijging	558
	8.1.4 Tarief en vrijstellingen	558
	8.1.4.1 Tarief	558
	8.1.4.2 Vrijstellingen	560
	8.1.5 Aangifte en aanslag	561
8.2	Belastingen van rechtsverkeer	562
	8.2.1 Inleiding	562
	8.2.2 De overdrachtsbelasting	562
	8.2.2.1 Het belastbaar feit	562
	8.2.2.2 Met onroerende zaken gelijkgestelde zaken	562
	8.2.2.3 Vrijstellingen	563
	8.2.2.4 Grondslagverminderingen	563
	8.2.3 De wijze van heffing	564
8.3	Belastingen van lokale overheden	564
	8.3.1 Inleiding	564
	8.3.2 Gemeentelijke belastingen	565
	8.3.3 Provinciale belastingen	581
	8.3.4 Waterschapsbelastingen	583
	8.3.5 Lokale BES-belastingen	587
8.4	Wet waardering onroerende zaken	588
8.5	Wet belastingen op milieugrondslag	592
9	De verhouding tussen de (vennootschappelijke) jaarrekening en de (fiscale) aangifte	597
9.1	De gemeenschappelijke elementen in de vennootschappelijke jaarrekening en de fiscale aangifte	597
9.2	De onderlinge overeenkomsten en verbanden tussen de vennootschappelijke jaarrekening en de fiscale aangifte	601
9.3	De oorzaak van verschillen tussen de vennootschappelijke jaarrekening en de fiscale aangifte	602
9.4	Verschillen uit hoofde van verschil in waarderingstelsel	603
9.5	Verschillen uit hoofde van verschil in winstbepalingsstelsel	604
	Trefwoordenregister	605